

139.163

139163

1426/1927

Anul sfânt la Roma

DUPLICAT

DE

DON PEDRO CALDERON DE LA BARCA

TRADUCERE DUPĂ ORIGINALUL SPANIOL

DE

Dr. ZOLTAN MATOLAY

TIMIȘOARA, 1926

TIPOGRAFIA HUSVÉTH & HOFFER — LUGOJ, 1926

38168

Attest and certify

TO THE HONORABLE SENATE OF THE UNITED STATES

THE REPORT OF THE

COMMISSIONER OF THE GENERAL LAND OFFICE

1880

1880-1881

1880-1881

THE REPORT OF THE

Anul sfânt la Roma

DE

DON PEDRO CALDERON DE LA BARCA

TRADUCERE DUPĂ ORIGINALUL SPANIOL

DE

Dr. ZOLTAN MATOLAY

— CU AUTORIZAȚIA MAI MARILOR BISERICEȘTI —

Atadva : O. Sz. K.-nek
35.568-1940. IV. szám
V. K. M. rend. alapján.

BIBL. UNIV. CLUJ

1436*-2. V. 1927

EXEMPLAR LEGAL

TIMIȘOARA, 1926

TIPOGRAFIA HUSVÉTH & HOFFER — LUGOJ, 1926

*Opera aceasta o dedicăm cu cel
mai profund devotament Înalt Prea-
sfinției și Excelenței Sale Domnului*

Dr. Valeriu Traian Frențiu

*Episcop român unit de Oradea-
Mare, asistent la tronul papal, conte
roman etc. etc.*

1943. VI. 10. 10. 10.
1943. VI. 10. 10. 10.
1943. VI. 10. 10. 10.

139163

ÎNTRUDUCERE.

Cartea de față vrea să fie un monument anului sfânt 1925, în care milioane de pelerini cercetară Roma, capitala centrală a lumii creștinești, ca la mormintele apostolilor să-și câștige mângăierea sufletească și prin rugăciuni și pocăință să-și dobândească pacea inimilor, obținând indulgența deplină care a vestit-o sfântul Părinte al nostru Piu al XI-lea filor Bisericii.

Acest mic monument este o dramă euharistică a marelui poet spaniol Calderon cu titlul «Anul sfânt la Roma» (Et anno santo de Roma), și cu care după cunoștința noastră, muza sa euharistică prima dată intră în sfera literaturii române surori.

Piesa a fost scrisă în anul 1650 cu ocazia jubileului, care a fost sărbătorit la Roma sub Inocențiu al X-lea. Poetul ne înfățișează sub tabloul unui pelerinaj de jubileu la Roma, pelerinajul omului pe pământ.

Mulți pun pe poetul nostru într'un rând cu Dante și cu Shakespeare. Goethe, care era un mare admirator al lui Calderon a zis despre el, că a fost geniul poetic, care a fost înzestrat totodată și cu o minte foarte largă.

Don Pedro Calderon de la Barca s'a născut la 17 Ianuarie 1600 dintr'o vestită familie spaniolă în Madrid. Încă tânăr a scris o dramă reușită în onoarea sfântului Izidor, patronul capitalei Madrid. Prima învățătură a sa o poate mulțumi Părinților lezuți. Studiile sale universitare le-a terminat în Salamanca între anii 1615 și 1620. Pe urmă a devenit soldat în suita principelui Alba și ca ofțer a luptat vitejește în Italia și în Flandria. Însă nici în zgomotul războiului nu și-a uitat chemarea de poet și a cântat mai departe cu mare zel la harfă. Regele spaniol Filip al IV-lea l-a numit poetul curții sale și în anul 1630, pentru meritele sale de războiu și de poet,

îl ridică la demnitatea de «Cavaler de Santiago». Ca poet dramatic la Teatrul Regal, în cursul mai multor ani, a scris un şir lung de piese frumoase, totdeauna cu o glorie, care îl înconjuia din zi în zi tot mai tare.

Anul 1651 însă a adus o schimbare mare în viaţa cavalerului poet. Sufletul său nu s'a mulţumit cu splendoarea pământească, ci a zburat spre ideile cele mai înalte şi veşnice. A renunţat la de postul său splendid la curtea regală şi a intrat în serviciul lui Dumnezeu. S'a hirotonit preot. Regele după aceasta l-a numit capelan al curţii regale. Însă darul preoţiei n'a slăbit geniul de poet al lui Calderon. Pana sa prodigios de harnică a scris mai departe cu aceeaşi sânguinţă, ca până aci, cu deosebirea, că s'a consacrat exclusiv dramei religioase. Pieseile acestea au fost reprezentate cu mare splendoare în cele mai importante oraşe ale Spaniei, cu ocazia sărbătorilor Preasfintei Euharistii. În toiul acestei activităţi înălţătoare a murit în linişte la 25 Mai 1681.

Poezia lui a fost neasemănat de bogată. El a scris 121 de piese lumeşti: tragedii, comedii şi diverse piese cu subiecte din societatea veacului său, despre cele mai diferite teme. Între ele sunt: «Principele statornic» (El principe constante), «Viaţa este un vis» (La vida es sueño), «Medicul onoarei proprii» (El medico de su honra), «Primarul din Zalamea» (El alcalde de Zalamea) «Magul admirat», (El magico prodigioso) care întrece Faustul lui Goethe în ce priveşte conţinutul moral şi frumuseţea formală «Evlavia sfintei cruci» şi altele. Ele sunt perlele literaturii universale.

Poezia lui se ridică la culme în **dramele sale euharistice** (autos sacramentales), a căror număr se urcă la 73 şi în care expune tot conţinutul creştinismului nu numai într'o formă perfectă, ci şi într'o limbă poetică strălucitoare, şi cu adâncime teologică şi temeinicie ştiinţifică. Toate acestea au ca scop preamărirea Preasfintei Euharistii. Poetul ia în partea cea mai mare subiectele acestor drame din Sfânta Scriptură (cina lui Baltazar, Isac întâiul şi al doilea, Lâna lui Gedeon); însă ia şi subiecte din istoria şi din mitologia păgână (Amor şi Psiche sau Dumnezeuul adevărat.) În toate aceste piese sunt înfăţişate

idei personificate, ființe alegorice, virtuți, vicii, gânduri, voința, viața, moartea și lumea. Pe lângă persoanele omenești intră în scenă și persoane supranaturale, ca îngeri și diavoli.

Acestea toate dau pieselor un efect zguduitor și un cuprins adânc. Toate piesele lui Calderon sunt scrise în versuri cu o splendoare și frumusețe de care numai limba spaniolă este capabilă prin lira celui mai muzical măiestru regal.

Traducerea făcută după originalul spaniol a dramei euharistice de față o putem prezenta Onoratului public, numai într-o formă modestă, în haină simplă de proză. Însă totuși credem, că pelerinii evlavioși ai anului sfânt și alte suflete cu frica lui Dumnezeu și așa vor afla în citirea ei o învățătură și o înălțare sufletească.

Să dea bunul Dumnezeu, să se afle un poet ales, care să străpună din limba spaniolă în limba și literatura română, sora limbei spaniole, piesele nemuritoare ale lui Calderon, ca pe o comoară a geniului latin, și prin urmare comoară comună a popoarelor latine, adevărindu-se și prin aceasta versurile poetului Alexandri :

Latina gintă e regină
Într'ale lumii ginte mari,
Ea poartă 'n frunte-o stea divină
Lucind prin timpii seculari.

Pornește deci la drum modest monument al anului sfânt 1925 și să aduci binecuvântare și har în inima tuturor, cari te primesc cu un suflet credincios !

Timișoara, în serbătoarea sf. apostoli Petru și Pavel 1926.

P. M.

PERSOANE :

OMUL	DREPTATEA
VOINȚA	INOCENȚA
SIGURANȚA	ONOAREA
IUBIREA	DISPREȚUL
IERTAREA	CREDINȚA
FRICA DE DUMNEZEU	LUMEA
SERVICIUL DIVIN	LUCIFER
ASCULTAREA	VOLUPTATEA
MUZICA și CORTEGIUL.	

Muzică și cântec după culise.

Muzica : Veniți, grăbiți-vă încoace voi pelerini, veniți, veniți! În acest an se deschide Poarta, care era închisă timp atât de îndelungat.¹ Și fiindcă viața este o călătorie pentru toți, fericiți sunt într'adevăr cari făcând pelerinaj isbutesc să aibă un an plin de grație, fiind acesta totodată și anul sfânt.

(Se deschide o stâncă, din care iese omul îmbrăcat în piele. De la stâncă duc două drumuri, unul înconjurat cu flori, altul cu spini.)

Om : Ridicați-vă temnițe sălbătice, unde sunt închis. Tu cea dintâi temniță ticătoasă a sorții mele! Și lăsați-mă să mă folosesc între spațiul cerului și al pământului de vremea scurtă a vieții mele, vibrând regulat glasul meu! Scurtă zic,

¹ Poarta sfântă (Porta sancta) se numește porta bisericilor principale din Roma, s. p. Sf. Petru, Lateran, S. Maria Maggiore și Sf. Paul, care se deschide numai în timpul Anului de Jubileu, și prin care intră în biserică pelerinii, cari își vor câștiga iertarea Jubileului. Deschiderea acestor porți în timpul Jubileului este un simbol al harului deosebit, cu care Biserica împărtășește în timpul acesta credincioșii săi. În aceste notițe ca și în cele următoare am urmat șirul de idei al lui Lorinser, vestitul traducător german al lui Calderon.

deoarece când omul plin de mizerii, intră în viață, face numai un pas. Trecere o numesc: dintr'un sân, în altul.¹ El este constrâns, să se mute dintr'un mormânt în altul. Faptul îl dovedesc singur. Fiindcă abia privesc razele soarelui pe pragul destinului meu pământesc, când se deschide înaintea-mi un abis, care mă înfricoșează, și care se deschide din crepăturile munților, și mi se pune prăpastie în drumul meu.² Plutesc fără sfat pe valurile vieții și văd două drumuri înaintea mea. Nu știu unde să mă duc, ca fără multă oboseală să-mi ajung scopul hotărât prin dorința mea. Ah! dacă aș putea auzi încă odată glasurile renăscute ale lui Echo, și armonia lor dulce pentru mângăierea urechilor mele! Din nou suflă vânturile și îmi dau de știre în mod omenesc ca să iau seama bine la cântecul statului divin care este descurcătorul îndoielilor mele.

Muzica : Veniți, grăbiți-vă încoace voi pelerini, veniți, veniți! În acest an se deschide Poarta, care era închisă timp atât de îndelungat.

Omul : Deschide-se Poarta care era închisă atâta timp? Ce fel de Poartă era închisă statornic până acum și acum se deschide și invită pelerinii? De sigur dacă în acest loc aud glasul, el îmi va arăta drumul adevărat. Totuși dintre ambele drumuri, pe care le văd ochii mei, care trebuie să-l aleg oare? În ce parte să mă apropii către glasuri? Acesta, văd, că merge prin flori și acela prin spini. Ah! glasul cerului! Ca să te pricup, înainte de toate să-mi declari ce vrei să-mi spui în acest chip?

Muzica : Și fiindcă viața e o călătorie pentru toți, într'adevăr sunt fericiți, cari făcând pelerinaj, isbutesc să aibă un an plin de grații, fiind acesta totodată și anul sfânt.

Omul : Viața e o călătorie legată de greutate: aceasta ne o spune și mintea naturală. A-și alege adăpostul cuminte, că să fie bun și nu rău, este dat numai instinctelor mai înalte.³

---

¹ Adecă din sânul matern pe care Calderon cu înțeles adânc îl compăra cu mormântul în sânul pământului care acopere morții.

² Sensul este următorul: călătoria omului prin viața pământească nu duce pe un drum ușor, ci pe o potecă grea mărginită de prăpastii primejdioase.

³ Adică omul fără ajutorul harului dela sine nu este în stare a afla drumul adevărat în călătoria sa prin viață.

Așadară am să mă nizuesc, ca dintre acele drumuri să aleg cel mai bun. Nu înzădar mi-a cerut Cel Prea Înalt, să-mi îndrept pașii spre învățăturile naturale și supranaturale pentru folosul meu și pentru a evita cele rele. Vai de mine, mă văd aici înarmat cu trup și cu suflet, cu putere și pricepere, totuși putea-mă voi decide oare fără frică?

Nu-mi este înăscut a lua calea dreaptă. Inzadar curg pașii omului, dacă forța mai înaltă nu-i pătrunde. Nu există nimeni, care să-i poată spune unui călător, care este calea, pe care el va cobori cu siguranță de pe muntele acesta la câmpie.

(*Apare voința.*) Da, va fi Voința, vino numai cu mine!

Omul: Prin curaj. Spune-mi totuși cine ești tu?

Voința: Sunt voința ta.

Omul: Vocea ta era, care a sunat din vânt, chemându-mă?

Voința: A chema nu este treaba mea. Eu pot mișca aici numai sufletul și dorința ta, să vrei ori să nu vrei să asculți chemarea, să mergi sau să nu mergi acolo, unde te au chemat. Să nu fii nedumerit fiind pus în față cu două drumuri, eu vin să te sfătuiesc ca să-ți alegi unul.

Omul: Care să-l aleg dar?

Voința: Care îți convine mai bine. Dacă n-ai curaj să vezi mai bine la ce te hotărești, voi fi de acord cu tot ce alegi. De aceia urmează-mi sfatul; alege drumul pe care-l determini tu singur. Deși văd, că drumul duce între plăcere și greutate — între spini și garofițe — totuși te sfătuiesc să calci mai înainte florile, și nu tocmai spinii.¹ Vino aici deoarece acesta este călcat mai mult.

(*Omul începe să meargă pe drumul, care este încunjurat cu flori. Voința trece înaintea lui.*)

Omul: Da eu îl voiesc! Totuși sunt de părere, că nu pe acest drum se poate ajunge la ținta dreaptă. Dacă glasul, pe care-l auzisem, vrea, să mă ademenească la sine, atunci așa mi se pare, că urmând acest drum și părăsind pe celalalt mă îndepărtez de el; atâta, cu toate acestea îți voi urma.

¹ Deși voința omului este liberă și condusă de rațiune, totuși — fiind deja stricată — este mai mult dispusă a se inchina plăcerilor decât a se supune rațiunii.

Voința : Ce fel de voce a luminat calea pelerinului nehotărit ?

Omul : El spunea, că eu nu greșesc. Pelerini, apropiați-vă repede încoace !

Muzica : (din depărtare.) Veniți, grăbiți-vă încoace voi pelerini !

Voința : Ascultă numai, căci vorbele tale le repetă echoul cu un răsunet admirabil.

Muzica : Și fiindcă viața e o călătorie pentru toți, într'adevăr sunt fericiți, cari peregrinează.

Voința : Cu admirare și cu temere ascult aceste sunete frumoase !

Omul : Taci ! Muzică continuă !

Muzica : Ei dobândesc, ca anul să se arate pentru ei -plin de grație fiind totodată și sfânt pentru ei.

Omul : Da, și pentru aceea urmează-mi acum.

(Ei încep a se cobori pe drumul înconjurat cu spini. *Voința* urmărește pe om.)

Voința : Fiindcă Imperiul meu nu este a forță, ci numai înclinare și nu aș fi *voință*, dacă nu m-aș supune ție, deci să fiu cât de liberă, totuși nu sunt pentru mine, ci spre folosul altora ; și sunt gata să fiu rea sau bună, cum este acela pe care-l întovărășesc. (Intră în scenă.)

Omul : Privește împrejur în acest loc. Vezi tu aici oameni ?

Voința : Ori cât privesc de departe, nu văd decât numai un tânăr frumos la marginea unui izvor.

Omul : Ascultă puțin !

Iubirea : (după scenă.) Odihniți-vă în aceasta oră de solemnitate, voi cari sunteți setoși. Aici vi se oferă apă, veniți, veniți și beți din ea !¹

Voința : Ți-se oferă aici apă cu vorbe și cu semne ?

Omul : Încă la pașii mei cei dintâi stâncile imi oferă apă spre a-mi spăla păcatele. O Serafim omenesc, — care înflorești în toată frumuseța orizontului, și care pentru liniștea pelerinilor descoperi izvoarele lui Raphidim ; cel mai frumos dintre pelerini ascultă !

(Apare *Iubirea* îmbrăcată ca un pelerin.)

¹ Aluzie la cele spuse de Sf. Ioan 7, 37. Isus zicea : „De însetoșează cineva, să vie la mine și să bea.“

Iubirea: Ce dorești?

Omul: Un orb îți face întrebare.

Iubirea: Ce?

Omul: Oare unde duce drumul de fapt?

Iubirea: La o țintă duc toate drumurile.

Omul: La o țintă?

Iubirea: Da.

Omul: Totuși cum se poate, că au diferite direcții?

Iubirea: Acea este sigur, că viața e o călătorie, iar patria este locul nașterii și pe lângă moarte este și adăpost.¹

Omul: Cum se poate întâmpla, că astfel de drumuri nesigure să ducă totuși la o țintă?

Iubirea: Deși oamenii trebuie să moară, totuși nu toți mor bine.

Omul: Așadară care drum este cel mai bun?

Iubirea: Acela, la care eu sunt conducătorul.

Omul: Și cum te numești?

Iubirea: Amor!

Omul: Totuși mi-se pare, iartă-mă...

Iubirea: Vorbește!

Omul: Că aici este o contradicție.

Iubirea: De ce?

Omul: Amorul este orb și totuși conduce bine.

Iubirea: Nu e așa, deoarece eu nu sunt foc din amorul lasciv.²

Iubirea: Amorul meu zace numai în Dumnezeu precum și în aproapele meu.

Omul: De aceea peregrinezi tu aici? Unde duce drumul tău?

Iubirea: Către orașul, care luptă, care este curtea Ierusalimului, și care triumfează.³ Am speranța, că porțile care le-am văzut până acum încuiate, le voi afla deschise.

Omul: Până acum încuiate?

Iubirea: Da.

Omul: Te rog, spune-mi ce fel de porți sunt acelea?

---

¹ Sensul este: Toate drumurile vieții duc în fine la moarte.

² Numai dragostea senzuală este oarbă; cea către Dumnezeu și aproapele nostru, cea sfântă, la nici un caz.

³ Acest oraș este bine înțeles Roma, însă în mod alegoric, apoi Biserica, care luptă și al cărei simbol ni-l înfățișează chiar însăși Roma.

Iubirea: Se numesc porțile de iertare.¹

Omul: Și cine știe, unde sunt ele?

Iubirea: Apocalipsul lui Ioan spune, că stau la muntele sfânt al Sionului.²

Omul: Și de ce se deschid acelea?

Iubirea: Ca tu să fii fericit.

Omul: Eu?

Iubirea: Da. Tu.

Omul: În ce chip? Vorbește, și dă-mi sfaturi pe drum.

Iubirea: Ascultă-mă cu atențiune. Este lucru de prisos a dovedi cu argumente, că omul este numai un pelerin pe acest pământ, că lumea, din care s'a născut îl reține cu forța, până când nu se reîntoarce în pământ, unde se face praf și cenușe, și sânul care a fost leagănul său va fi mormântul său. Acelaș lucru l-au spus și mai înainte cu cuvântul meu³ Iov și Ieremia în plângerile lor, David în psalmii lui și Solomon în pildele sale. De aceea părăsind îndată forța care îl reține pe om și întorcându-mă la principiul fundamental, vreau, să-ți dovedesc ce este forța și de unde vine? Fiindcă omul este o făptură compusă din trup și suflet, un contras al materiei și al formei, una luptă împotriva celeialalte, adică cele trecătoare împotriva celor vecinice. În luptă tainică trăiesc amândouă laolaltă. Acela, un necioplit țaran, fiul prafului al acestui pământ, iar acesta: suflet nobil și crescut în împrejurări mai bune și devremece nu duc căsnicie bună și nu merg bucurosi laolaltă, caută și unul și altul să scape. Acela vrea să se scuture de sub jugul, care-l apasă, iar acesta de legăturile, care-l țin în temnița trupului. Din neegalizare se nasc sentimentele contrare, care totdeauna le năvălesc înainte; deoarece năzuesc și caută a rupe unitatea vieții acestor ființe, care nu le lasă, ca acela să se reîntoarcă la pământ și acesta în cer. Fiind deci astfel viața această numai un peregru-

¹ Poarta de iertare este un alt nume al Porții sfinte. Pelerinii cari trec prin poarta aceasta dacă au dobândit indulgența, vor afla nu numai iertarea păcatelor, ci și a pedepselor meritate.

² Porțile raiului (Ierusalimului ceresc) sunt reprezentate prin porțile pământești ale Bisericii.

³ Dragostea reprezintă aici Sfântul Duh.

naș, să vedem acum, care drum este mai sigur și mai bun. Imediat ce omul se naște, începe a se frământa în mintea sa, încă înainte de a se arăta priceperea răului, și socotește, că s'ar fi născut pentru a-și face cursul vieții numai prin acele mijloace către care îl silește pornirea liberă a sufletului propriu. Nici împăratul nu este creiat numai ca să fie împărat, nici domnul pentru aceea că să fie domn, nici cavalerul ca să strălucească, nici soldatul ca să învingă, nici ministrul să dea numai sfat, nici elevul numai pentru învățătură, nici lucrătorul numai pentru sudoare și politicianul numai ca să guverneze, și nici cerșitorul nu este creiat numai pentru a se plânge. Pe fiecare îl așteaptă o țință finală și aceea nu e alta, decât — să ne gândim și resgândim — a sluji lui Dumnezeu și a ne bucura în fine de el. A sluji lui, am spus în primul rând, fiindcă slujind trebuie să ne facem vrednici a ne bucura de el din suflet. Aceasta este de fapt, preocuparea principală a vieții, și celelalte sunt numai secundare. Cu toate acestea vedem, că la acestea aleargă mai bucuroși toți, decât la acela, fără să ia seama, că prea zăbovesc la lucrurile trecătoare, de care depinde mai puțin. Fiindcă născându-te așa de gol, acum ai ajuns conștient de acest adevăr, așadară năzuește-te a renunța la aparențele trudelor omenești! Și fiindcă te-ai născut într'un astfel de timp, când cerul plouă roua grației sale, și acoperă nu cu mană albă o bucată a deșertului, ci cu aceea ce a prevestit-o.¹ Poate oare să se întâmple o mai mare minune decât aceea, care dând lumină umbrei, strălucește într'o formă miraculos de albă plouând de sus. Așadară ostenește-te a o aduna, înainte de a fi, prin păcatele neamului omenesc, stricat, nimicit, și schimbat în vierme. Toate orele, care fac cuprinsul unei zi, toate zilele, din cari se fac mai departe săptămâni, cari vor compune lunile, așa cum acestea anii din cari se nasc secolele, toate părțile unite ale timpului sunt binecuvântate dela Dumnezeu și sunt sfinte; eu afirm aceasta. Totuși prin poruncile cerești din timp în timp se leagă la un an al unui secol, sau la o săptămână ori la o zi și chiar la o oră privilegii speciale care separat le sfîntesc pe acestea.

¹ Euharistia este cuminizarea, care este în general indispensabilă pentru câștigarea harului iubileului.

Este adevărat, că fiecare an este sfânt, totuși într'un înțeles special se numește *un an sfânt*. De acesta beneficiazi tu, acesta este în care tu trăiești, deoarece în anul acesta sunt deschise porțile de iertare, și intrarea, care așa de mult timp a fost închisă, a devenit liberă. Mă întrebi, care să fie poarta aceasta? Vreau să-ți satisfac dorința ta, așa că și sufletul tău simplu să poată urmări cuvintele mele. Datoria cea dintru început a omului, care a dus cu sine în corupțiune și natura, a închis porțile cerului, așa, că deși omenirea plângând a voit să le deschidă, năzuința ei totuș a fost zădarnică deoarece o astfel de acțiune era incapabilă de a câștiga vre-un merit, care să se poată cântări cu datoria.

Datoria era nemărginită, fiindcă ea supăra pe Dumnezeu însuși, pe cel nemărginit. Prin urmare era necesar, ca omul să rămână robul ei, până când în fine Dumnezeu s'a lăsat mișcat de plângerile sfinților părinți, cari doreau cu înfocare roua blândă a unei frumoase aurore, pe care noi o vedem întunecos prorocită pe pielea de miel a lui Ghideon, și a ordonat ca cuvântul să fie trup și prin aceasta să fie și răsplata nemărginită pentru o datorie fără margini. Și trupul a fost pe această lume în sânul unei Fecioare pline cu har și cu cinste, și s'a născut de o mamă virgină ce a rămas așa și mai departe. Totuși de ce a fost întruparea? De ce a voit să se nască? Aceasta ne-o spune moartea Lui; și fiindcă a primit firea omenească. El s'a supus ursitei sale. El vrea să moară pentru păcate, și a intrat în lume numai pentru ele, și cele străine le-a făcut ale sale și moare ca sângeroasă jertfă, el care a fost liber de orice păcat; spre a mântui pe păcătoși, moare însuși ca un păcătos. Pe lângă spaimă, groază și miracol, a trecut prin toată zidirea frumoasă și diferită a Universului o adâncă simțire a durerii. Munții se ridică, mările sunt agitate, furtunile urlă grozav, zidurile se surpă și mormintele se deschid, lumina se întunecă, stâncile stau căscate. Cerul însuși crede, văzând sângeroasa față a lumii, că soarele moare, că azurul ceresc e un val pe care împrășca sângele și crede că stelele sunt picăturile lui și tot ce strălucește crede că sunt lacrimi. Și în această luptă, în această răscăleală și spaimă sălbatică, care amenință lumea cu o sucombare,

s'a întâmplat o mare grozăvie, când catapiteasma templului s'a crăpat. Sinagoga își dă sufletul în cele din urmă agonii ale Legii, realizând toate umbrele ei, și datina Legii Vechi a cedat Noului Testament. De atunci înainte s'au stins diferitele legi ale Leviticului, care le dăduse odată Dumnezeu în pustie, afară de cele din Decalog, care mai bine sunt săpate în inimă, decât în marmoră și astfel totdeauna trăiesc și rămân în vigoare. Totuș până acum eu mă țin de sensul literal al sfântului text. La alegorie trec numai spre a face din cele întâmplate cele mistice, care pot împrumuta obiect drumului de pelerin și impuls pentru năzuința ta. Însă acum, voi dornici de a ști, aveți nevoie de atenție! Acea mare iertare a păcatelor, cea mai completă serbare, care a fost dată odată de Hristos însuși pentru datorie și pedeapsă dela preotul cel mai înalt într'o adunare tocmai de 5 mii de cardinali¹ a dat lumii pildă,² că Biserica în fiecare sută de ani să serbeze această amintire. Fiind sute de ani mai înainte în vârsta timpului acestei vieți pământești scurte măsurate omului, Biserica în bunătatea sa mai târziu a văzut, că acum puterea de viață s'a micșorat. Ca să poată lua parte cu toți la har, a ordonat, ca fiecare răstimp de o sută de ani, să se scurte cu jumătate.³ Și acum anulul al cincizecilea îi compete onoarea și distincțiunea, să se numească sfânt. Și cum mai înainte întrebuințările ceremoniilor și ale drepturilor con-

¹ Sub „cardinali“ poetul înțelege aici pe martirii, cari cu sângele lor roșu au mărturisit pe Isus Hristos. Numărul 5000 este ales aici pentru a însemna marea mulțime a martirilor.

² Jertfa lui Hristos pe cruce, prin care omenirea și-a dobândit cea mai largă iertare a păcatelor, era tot lafel un mare jubileu comun, cea mai principală pildă dintre toate. De jertfa lui Hristos a fost legată și indulgența desăvârșită a tâlharului bun prin cuvintele: „Azi vei fi cu mine în rai“. Prin aceasta Hristos însuș a dat exemplu Bisericii, ca să împărțească și ea indulgențe.

³ Anul așa numit al jubileului a fost introdus prin Papa Bonifaciu al VIII-lea în anul 1300, care a ordonat, ca Anul sfânt să fie serbat în fiecare al sutălea an, ce va urma (quolibet anno centesimo). Clement al VI-lea la cererile locuitorilor din Roma, a prescurtat timpul acesta și a ordonat serbarea lui tot la 50 de ani. Mai târziu serbarea anulului jubilar a fost redusă la 25 de ani. Calderonul nostru trăind aici cu licență poetică, leagă explicațiunile sale de anul al cincizecilea.

form legilor scrise au pausat în anul serbării, așa sunt și acum ridicate toate harurile cele acordate odinioară împreună cu toate indulgențele. Dar în anul acesta este scoasă indulgența Crucii, deoarece Crucea este instrumentul tuturor harurilor și meritelor. Încetând astfel toate celelalte, rămâne totuși în vigoare Cruzada¹ cu toate privilegiile ei. Că acolo poarta se deschide, care ține cerul închis — lăcașul și scaunul etern al lui Hristos; aceasta se întâmplă, ca să ne învețe, că la ziua morții Lui se deschide poarta întâia dată și acum încă se deschide cu ocazia zilei Lui de naștere. De aceea spre a pricinui aceasta, se îmbrățișă moartea și viața. Și întocmai ca acolo și nici ca o jertfă sângeroasă Hristos făcându-se om, a vrut să moară, să se aducă aici pe sine în Hostie la altare, ca un sacrificiu nesângeros. Așa în lumină dublă strălucește aici, într'un înțeles îndoit adânc, unit într'o singură icoană, ce va fi și ce a fost. Așadară dacă tu vrei să vii acum, ca să-ți câștigi prin Sacramentul cel înalt² întreagă iertarea serbării, atunci omule și eu te voi însoți împreună cu tovarășii, ale căror glasuri le vei auzi acolo, cari ți-au slujit ca stelele de călăuză, ca să nu te înșeli mai târziu, să facem drumul laolaltă, deoarece noi suntem cu toții pelerini. Gândește-te liber, ai oare plăcere a ne urma? primești oare ce-ți ofer? Și fii convins, că tu te-ai născut numai pentru a face un pelerinaj pe pământ, fiindcă majestatea, măreția, oficiile, sarcinile, demnitățile, splendorile, onorurile, averile, sporirea nu sunt decât numai niște iluziuni, numai un vis, numai umbre goale, numai o deșertăciune a deșertăciunilor, pe care o clipă fugară ni-le schimbă toate în cenușă, în fum, în praf, în umbră și în vânt.

Omul: Dar acum, Voință, spune-mi de ce părere ești referitor la propunerea aceasta?

---

¹ Papa Calixt al III-lea a edat un decret pentru Spania, prin care a dat indulgență plenară tuturor, cari iau parte la războiul de cruciată contra păgânilor, din partea cărora Spania a fost periclitată peste măsură. Numele indulgenței acesteia a fost „Cruzada“ (dela sfânta cruce). Această indulgență a rămas în vigoare și în răstimpul anului sfânt.

² Primirea sfintei împărtășiri este una din condițiunile de competenție pentru a dobândi iertarea jubileului.

Voința: Tu ai să alegi, eu am să ascult, aceasta e și părerea mea.

Omul: Într'adevăr; totuș aceasta se întâmplă totdeauna cu repugnare.

Iubirea: Așadar, ce răspuns îmi dai?

Omul: Spun da. Fiindcă m'am născut pentru a năzui spre cele mai bune și totuș în viața aceasta sunt predestinat a fi un pelerin, eu îți urmez.

Iubirea: Vino așadară cu mine pe drumul acesta, unde vei afla și tovarăși.

Omul: Eu îți urmez, însă nu cu plăcere, deoarece aspru este drumul acesta și aduce ochilor numai tristeță.

Voința: Atunci să nu te duci pe drumul acesta, dacă acolo se ivește altul.

Iubirea: Acest drum este al meu.

Omul: Fii liniștit! Voința să nu înceapă așa de iute a arăta repugnare.

[Frica lui Dumnezeu apare pe scenă în haine de pelerin].

Frica: Unde va fi sigură viața mea? Unde să mă întorc, dacă la fiecare pas calc pe mormântul meu? Deabia îmi mișc piciorul și mă gândesc imediat, că pământul odată mă va îngropa în adâncul său. Cântă o pasăre oarecare (deși îmi sună ca o dulce armonie), totuș mi-se pare că urechile mele ar auzi sunetul trâmbiței aceleia, de care s'a cutremurat Sf. Ieronim. Există moartea, există judecata, există greșala? Există tortura, gloria și există și păcatele? Unde aflu eu ocrotire de pedeapsa lui Dumnezeu?

Omul: Cine este pelerinul acesta, pe care-l înfioară și-l îngrozește chiar și umbra sa?

Iubirea: El este Frica sfântă a lui Dumnezeu. Fără cutremurare ea nu trăiește nici odată. Dreptatea și rigoarea lui Dumnezeu îi fac frică totdeauna. Frică, vino și vorbește cu el. Frică!

Frica: Și sunt chemată la judecată? Cum?

Iubirea: Nu te teme, eu sunt dragostea!

Frica: Numai dragostea poate să facă...

Iubirea: Ce?

Frica : Ca Frica să-și piardă teama. Totuș cine vine cu tine ?

Omul : Eu sunt.

Iubirea : Omul este, care își face credincios pelerinajul în societatea mea. Să fii și tu pe lângă el.

Frica : Este de folos pentru el și societatea mea ?

Omul : Te rog, Frică, ia-mă de prietin de acum înainte.

Frica : Pentru tine are o mai mare valoare, dacă tu mă vei reține pe lângă tine. (Se îmbrățișează).

Omul : Deoarece — *Voința* — ea m'a îmbrățișat și sânul ei a stat lipit de sânul meu, o ghiață par'că m'a pătruns până la inimă.

Voința : Însă ce va face a mea, care știe tremura și din cauză mai mică. Lasă societatea aceasta. Îți este destulă a mea, sau să-ți alegi una mai blândă.

Omul : Nu voi face aceasta, însă cred, că cu mine vei merge mai bine pentru a dobândi jubileul, decât cu Dragostea și Frica.

(Serviciul divin intră în scenă, un venerabil moș, în hainele unui pelerin cu baston.)

Serviciul divin : Să odihnească bătrânețea mea, fără ca să scadă zelul, deoarece și Dumnezeu s'a odihnit în ziua șaptea. Aici stă sprijinită pe acest baston clădirea trecătoare. Este și aceea o bucurie de jertfă : a se odihni, când omul a asudat.

Voința : Uite, acolo un alt moș, care tocmai acum vine pe drum.

Iubirea : Acela este Serviciul divin.

Omul : Privirea sa plină de majestate dă dovadă, că el este. Nu mă îndoiesc.

Voința : Serviciul divin ?

Omul : Ce te îngrijorează ?

Voința : N'am nimic, pentruce să fiu îngrijorată. Dacă este Serviciul, atunci va fi cult.

Iubirea : Venerabil părinte al meu !

Serviciul divin : Dragoste, cine te întovărășește ?

Iubirea : Omul.

Serviciul divin : Declară, oare voința ta este de acord, ca să-l îmbrățișez ?

Omul : Dacă ea nu ar vrea să vină cu mine, atunci eu aș târî-o cu forța.

Serviciul divin : Voi puteți s'o faceți dar eu ba. Numai un afect voluntar îmi place.

Voința : Dragoste și Frică, v'am urmărit totdeauna fără a vă contrazice până acum.

(Ele se îmbrățișează).

Serviciul divin : Acuma nu aflu nici o greutate, ca să vă ofer favoarea mea, deoarece acuma meriți și tu favoarea mea. Voința, Frica și Dragostea se înțeleg bine cu *Serviciul divin*.

[*Serviciul divin* îmbrățișează pe celelalte. După scenă cântă *Ascultarea* și *Iertarea*].

Ascultarea : [cântând] Veniți, veniți la masa legală, stă gata deja dulcele miel de Paști.¹

Iertarea [cântând] : Ce dulceață și delicateță îl așteaptă pe acela, care-l gustă și-l mănâncă cu dor !

Omul : După *Serviciul divin*, acuma vine taina unui sacrament.

Iubirea : Ascultă cu băgare de seamă acest ton, ca să-ți delecteze auzul.

Ascultarea [cântând] : Vino și-l primește cumsecade, fiindcă el îți folosește, însă îți poate și strica.²

Iertarea : Mâncarea, pe care tu o vezi aici, era mai înainte un Leu, deși acuma este un Miel.³

Omul : Tainic este un astfel de cântec !

Serviciul divin : Da ! Explicarea o auzi imediat.

Iubirea : Iubesc eu oare pe cineva atât, ca și pe miel ?

Frica : Mă tem oare de cineva atât, ca și de leu ?

---

¹ Euharistia este cuminăcătura, a cărei primire este scopul cel din urmă și cel mai înalt pentru un pelerin.

² Adică Mielul de Paști, deoarece el este gustat în chip vrednic sau nevrednic.

³ Aluziune la caracterizarea lui Hristos „Leul de origine Iuda”. Sensul este: deși Hristos apare în Euharistie ca un miel de jertfă, răbdător și fără arme, totuși posedă puterea leului pentru a se răsbuna asupra acelorora, cari îl vatămă și-l chinuesc.

Ascultarea: Vino! În taina aceasta El este desigur de trei ori Domn, de trei ori sfânt.

Iertarea: Într'un imn îți explică aceasta teologul îngeresc, bagă de seama, el pedepsește totodată și răsplătește, deoarece este pâinea de viață și totodată de moarte.¹

Omul: Îmi trimite fericirea și totodată și nenorocirea aceasta și toluș ca hrană o primesc.

Iubirea: Nu te teme, este pâinea de viață.

Frica: Să te temi, este pâinea de moarte.

Ascultarea [cântând]: În starea de har trebuie să o mănânci, ca în ea să-ți afli fericirea.

Iertarea [cântând]: Crede, căci dacă răsplătește sau pedepsește, depinde numai dela aceea, oare tu faci bine sau rău.

[*Ascultarea* și *Iertarea* apar în hainele unui pelerin].

Amândouă [cântând]: Vino așadară la altar, dacă vrei să afli bunul pierdut.

Voința: Alte două persoane aud eu cântând în hainele voastre.

Serviciul divin: Vor face aceea pentru a ușura oboseala de drum.

Omul: Cine sunt aceștia doi care vin înaintea ta?

Ascultarea: Omule, eu mă numesc *Ascultarea*.

Omul: Cine ești tu?

Iertarea: *Iertarea*.

Voința: Atunci afli oameni buni.

Omul: Așadară să călătorească cu noi.

Voința: Cum?

Omul: Și nu ți-se pare ele prea misterioase?

Voința: Însă totuș când se poate înțelege un mister?

Omul: Așa cred, că lucrul se va descoperi pe drum.

Voința: Așadară atunci va fi necesar, ca să avem bună grijă de ei, ca nu cumva din trândăvie să ne pierdem aici simțul.

Serviciul divin: Glasurile voastre frumoase m'au înălțat.

---

¹ Imnul aici menționat este cel „Lauda Sion Salvatorem“ al Sfântului Thoma de Aquino, unde se pot citi următoarele cuvinte: „Mors est malis, vita bonis: vide paris sumptionis, quam sit dispar exitus“.

Ascultarea: Pentru a te mișca, am cântat.

Frica: O, *Ascultare* și *Iertare*, vă rog să cântați din nou, fiindcă nu sunt încă sătulă de auzul vostru.

Amândouă [cântând]: Veniți, veniți la masa legală, stă gata deja dulcele Miel de Paști. Dacă omul face bine, fiecare an e sfânt.

(*Siguranța* și *castitatea* răspund ca *Echo* după scenă.)

Siguranța: Sfânt!

Castitatea: Sfânt!

Omul: Sfânt!

Serviciul divin: Auzi. Echoul în adâncurile goale dă deja un răspuns.

Iubirea: Ascultați, oare prin glasul său nu putem pătrunde în taina lucrului, ce ni-l spune el?

Toate: Da, așa-i.

Iubirea: Din nou începe a cânta!

Frica: Ce se aude singuratic, legate la una ne dă un sens adevărat.

Toate: Da, așa-i.

Iertarea și *Ascultarea* [cântând]: Veniți, o veniți, deoarece stă pregătit deja dulcele Miel de Paști, cu bine să fie.

Siguranța [după scenă]: Fie.

Castitatea [tot la fel]: Fie!

Omul: Fie!

Iertarea și *Ascultarea*: Cum este de dulce și de gustuos la mâncare.

Siguranța: Care.

Castitatea: Care.

Omul: Care.

Iertarea și *Ascultarea*: Veniți și îl primiți bine deoarece El folosește, dar poate face și pagubă.

Siguranța: An!

Castitatea: An!

Iubirea: An!

Iertarea și *Ascultarea*: Mâncarea pe care o mănânci aici, era un Leu, chiar dacă acuma e un Miel.

Siguranța: Este!

Castitatea: Este!

Frica : Este!

Iertarea și Ascultarea : Vino! În taină El este desigur de trei ori Domn, și de trei ori sfânt!

Siguranța : Sfânt!

Castitatea : Sfânt!

Serviciul divin : Sfânt!

Iertarea și Ascultarea : Și un imn îți zice aceasta, bagă de seamă, deoarece El o garantează aceasta.

Siguranța : Asta!

Castitatea : Asta!

Omul : Asta!

Iertarea și Ascultarea : Răsplatește, totodată și pedepsește. Este viață, este moarte, este rău și este bine.

Siguranța : Bine!

Castitatea : Bine!

Voința : Bine!

Iertarea și Ascultarea : În har trebuie să-l mănânci! Mănâncă spre a satisface.

Siguranța : Face!

Castitatea : Face!

Iubirea : Face!

Iertarea și Ascultarea : Oare El răsplătește sau pedepsește toate, depind numai de aceea, oare tu faci rău ori bine.

Siguranța : Faci!

Castitatea : Faci!

Frica : Faci!

Toate [cântând] : Vino apropiе-te de altar, dacă vrei, să-ți câștigi bunurile pierdute.

Siguranța : Înainte!

Castitatea : Înainte!

Serviciul divin : Înainte!

Iubirea : Să legăm acumă glasurile, ca să vedem ce lă-muresc ele.

Omul : Fie.

Voința : Care.

Iubirea : An.

Frica : Este.

Serviciul divin: Sfânt.

Omul: Pentru.

Voința: Bine.

Iubirea: Facere.

Frica: Și bună.

Serviciul divin: Înaintare.

(Siguranța și castitatea apar în haine de pelerin și cântă.)

Amândouă: Fiecare an este sfânt pentru bine facere și bună înaintare.

Serviciul divin: Cine, dacă nu tu castitate, poate aici să-vârși astfel de minuni?

Castitatea: Lucrul este clar, cu mine a sosit și siguranța.

Voința: Castitate, cum îți stă de bine haina de pelerin, și cum îți place!

Castitatea: De ce?

Voința: Deoarece pe lume tu ești lucru cel mai rar și peregrinezi.

Omul: Este adevărat, că nicideată n-am văzut astfel de frumuseță peregrinând.

Iubirea: Veniți încoace! omul și-a prpus să vă urmeze.

Castitatea: Vei afla în mine pe acela care îți ajută când întri în șirul pelerinilor.

Siguranța: Și în mine pe tot drumul cea mai mare siguranță.

Frica: Castitate, cântecul care-l ascultăram cine l-a compus? să răspundă Echoul.

(Dreptatea apare în haine de pelerin.)

Dreptatea: Eu.

Omul: Dar aceasta cine este?

Iubirea: Dreptatea!

Voința: Se numia ea dreptate?

Omul: Da!

Voința: Și castitatea a adus-o? Ce pe lume aproape nu se află, tot se arată aici.

(Onoarea și Disprețul apar ca pelerini.)

Disprețul: Sus pelerinii acestui pământ, deoarece ceata noastră este laolaltă, ca ziua să nu fie ascunsă între munți! Așadară evlavioși trebuie să pornim la drum! Ca să nu vă în-

târziați mai de parte, Onoarea și eu veniram iute pentru a
Vă cântă.

Voința: Onoare spune el?

Omul: Nebune, să ai grijă!

Voința: Tot ce acolo lipsește, vine aici!

Omul: Iubirea!

Iubirea: Ce poștești.

Omul: Cine este acela?

Iubirea: Disprețul omenesc.

Voința: Disprețul și onoarea prietini? Și sunt laolaltă?

Iubirea: Da!

Voința: Intre minunile care le-am văzut nu văzui una mai
mare, decât aceasta.

Omul: Nu crede aceasta de o minune! Că cinstit va fi
privit aici, care este mai mult disprețuit.

Serviciul divin: Deoarece din numărul zece nu mai lipsește
nimic, și fiindcă omul dorește, ca să meargă instruit, așa înso-
țit de noi zece în călătorie, să-i fie acordată și haina de pelerin
precum și numele.

Iubirea: Mie mi-se cuvine, că să-i slujesc întâi. Pentru
aceasta mi-am propus ca să-l desbrac din hainele de piele. (Iu-
birea ia hainele de piele, ce îl acoperiră încă așa de crud) ace-
stea sunt afectele omenești. Și el trebuie să rabde, ca iubirea
să-l desbrace de ele.

Frica [Imbrăcându-l cu o tunică]: Și eu Frica și Groaza
îi impun atunci Tunica de jale,¹ ca să desfacă pielea veche a
Șarpelui și să îi dea o altă piele nouă pentru o viață nouă.

Voința: Tu te impodobești ca și un galant.

Castitatea: Apostolul zice cu adevărat, că trebuie să fii
încins și tu. Acest brâu tare și curat ți-l oferă Castitatea. (Îl
încinge cu brăul.)

Serviciul divin: Eu, căruia cerul i-a acordat aici autorita-
tea Serviciu lui Divin, acum îi acord mantauă, care înseamnă
jugul Legii. (Îi atârnă mantaua de pelerin.)

---

¹ Haina de penitent, este un vestmânt al pelerinilor.

Ascultarea: Ca dar al ascultării vreau să-i dau pălăria umilă, ca să poată saluta cu ea.¹ (Ii dă pălăria de pelerin.)

Iertarea: Fiindcă țința către care ești zorit a o atinge, este tocmai Iertarea, așadară și eu am pe seama ta un toiag de iertare.² (Ii dă toiagul de pelerin.)

Siguranța: Ca să-ți fie sigură călătoria, am vrut să-ți pun în toiagul care ți-l-ea dat Iertarea, sabie, ca prin aceasta să-ți dovedesc, că tăria și forța sunt darurile Siguranței.³ (Ea scoate din toiag o sabie).

Dreptatea: Eu Dreptatea stau gata acum a-ți elibera un certificat pentru pelerinajul tău, că tu ești un adevărat pelerin și să te lase a trece prin toate locurile.⁴ Aceasta aici — după informațiuni — o vor dovedi valabil David, Jov și Solomon, că tu ești un pelerin pe pământ (îi dă un portofoliu).

Disprețul: Eu Disprețul doresc, ca să capăt prin cerșire și pentru tine hrană în călătorie, ca să-ți dovedesc, că orice onoare este numai vanitate.⁵

Iubirea: Numai a mea nu este. Eu însu-mi am disprețuit-o.

Voința: Acuma ești un pelerin!

Omul: Taci hoată! Când n'am fost acela, în lume?

Voința: Și acesta este tot serviciul, pentru ce au venit aici aceste zece?

Omul: Lucrul cel mai mare îl aflu în aceea, că ei m'au eliberat din închisoare.

Voința: Pe lângă toate încă îți lipsește adevărata onoare a unui pelerin. Dintre acelea, care le ai căpătat aici, îți lipsește plosca de cucurbetă, dacă doar nu-ți slujește la acel scop capul.⁶

¹ Pălăria are scopul ca să servească și la saluturi.

² Toiagul de pelerin este considerat ca simbolul iertării, deoarece scopul călătoriei pentru care se folosește este obținerea iertării.

³ Pelerinii — cari mergeau fără arme — aveau obiceiul, pentru apărare contra tâlharilor, a purta în baston o sabie ascunsă.

⁴ Pelerinii au fost siliți, ca din cauza legitimării să poarte cu sine un certificat eliberat din partea autorității bisericești a patriei lor.

⁵ Adeseori și pelerinii bogați își impuneau ca pocăință, că pe drum vor trăi numai din pomană.

⁶ Aluziune la sticla de pelerin, care se ține de completa îmbrăcăminte a pelerinului.

Iubirea: Fiindcă într'adevăr haina acordă omului tot, ce i-se cuvine acum, ca să priceapă încă mai bine, ce înseamnă aici un pelerin, să pășim și noi la călătorie! Și ca să ne treacă oboseala, lăsați-ne să cântăm despre taina unei pâini, care o cerem zilnic pentru a ne hrăni, până când la sfârșit sosim la Roma.

Toate: Așa să începem!

Voința: Atunci suntem aici bine cum gândesc în mintea mea, să pornim cântând acolo, noi muzicanții lui Dumnezeu!

Toate [cântă]:

Să ne apere Sfântul Duh și Fiul în călătoria noastră!

Dela Tatăl cerem noi pâinea ca merinde de drum.

O Doamne hrana îngerilor să ne-o dea ziua aceasta

Pâinea al cărei simbol a fost odată cea fără aluat.

Icoană vizibilă era Masa pustiei strălucitoare

O tu pâine a îngerilor, o ajută-ne cu harul tău.

Cari avem, ca sleiți și slabi să facem pelerinaj.

Aici prin valea plângerilor

Așa de aspra și neumblată!

O pâine tu a îngerilor ajută-ne cu harul tău!

(Toate trec cântând. La amândouă părțile ale scenei se deschide câte o stâncă, din prima iese Lucifer și din a doua Voluptatea, ca să se vadă unii pe alții.)

Lucifer: Să fi orbit ochiul meu.

Voluptatea: Să fi rămas surde urechile mele.

Lucifer: Înainte ca să fi fost silit să privesc aici.

Voluptatea: Înainte ca să fi auzit cântând aici.

Lucifer: În ceata creștinilor acolo.

Voluptatea: În trupa pelerinilor evlavioși.

Lucifer: Comunitatea tuturor credincioșilor.

Voluptatea: Astfel de cântece, astfel de imnuri.

Lucifer: Ceruri la ce mi-a folosit aceasta?

Voluptatea: Munților la ce poate, să-mi slujească aceasta?

Lucifer: Că eu un șarpe viclean!

Voluptatea: Că eu basiliscul cel veninos!

Lucifer: Cum m-a numit pe mine profetul!

Voluptatea: M-a descris Apostolul!

Lucifer: Dacă pe lângă sunetul glasurilor lor.

Voluptatea : Dacă pe lângă ținta pasurilor lor.

Lucifer : Nu se închid urechile mele.

Voluptatea : Ochii mei nu vor fi orbi.

Lucifer : Și în ciuda întreg veninului meu.

Voluptatea : Și spre supărarea dorințelor mele.

Lucifer : Aud acel imn.

Voluptatea : Zăresc acele cete.

Lucifer : Al căror echou clar.

Voluptatea : A căror călătorie și tintă acolo.

Lucifer : Este o funie pentru gâtul meu.

Voluptatea : Este o sabie pentru simțurile mele.

Lucifer : Care mă îmbrățișează așa de mortal.

Voluptatea : Care mi-a răscolit inima așa de tocită.

Lucifer : Că sub chinuri mor.

Voluptatea : Că lupt cu disperarea.

Lucifer : Și încurcat.

Voluptatea : Și cu totul înghețată.

Lucifer : Tremurând.

Voluptatea : Tresărind.

Lucifer : Adânc infuriat.

Voluptatea : Tristă.

Lucifer : Mizerabil.

Voluptatea : Mută.

Lucifer : Orb.

Amândoi odată : Plânge, suferă, geme turbă ?

Lucifer : Mi-se pare, că cuvintele mele.

Voluptatea : Așa cred, că glasul meu.

Lucifer : Reprodus de Echo.

Voluptatea : Cu sunetul reînviat.

Lucifer : Stâncile mi-le înapoiază.

Voluptatea : Din munți resună.

Lucifer : Se alină pentru mânia mea.

Voluptatea : Este pentru gemetele mele.

Lucifer : Răsunet în acești munți.

Voluptatea : Răsunet în cavourile acestea.

Lucifer : Dar spune-mi totuși ce trebuie să văd ?

Voluptatea : Vorbește tu totuși ce zăresc eu ? (Ei se privesc unul pe altul).

Lucifer : *Voluptate* ?

Voluptatea : *Lucifer* ? Ce mai este ?

Lucifer : Aceasta o întreb și eu dela tine ; deoarece dacă numai o inimă și un suflet ne dă viața amândouora, și fiindcă noi suntem legați așa de strâns, că noi ne deosebim numai după nume, cine se poate îndoi — vai de mine — că ce aud eu acum : în aceasta regiune ai auzit-o și ai văzut-o și tu, ce am zărit eu, ca om.

Voluptatea : Dacă recunoști, că ești jumătate din mine sau cu totul al meu, de ce vrei să-mi povestești cu cuvinte, ce eu însumi am suferit. Ba știu, că omul inspirat de ajutorul acela care îl dă iubirea cerurilor și cu care așteaptă pe drum, la marginea aceluia izvor, care se numește botezul, a aflat deja societatea, și ca un pelerin intovărit de virtuți, care pleacă acum cu el, s'a hotărât de fapt a dobândi iubileul. Și ca cerșitorii săraci imploră cu un strigăt tare dela ceruri pâinea cea de toate zilele.

Lucifer : Așadară fiindcă tu știi, că aceasta este pentru el bine și pentru noi rău, pentru el o favoare, pentru noi o întri-stare, un noroc pentru el și o tortură pentru noi, să fim prudenți ! Vom fi un obstacol și o confuziune la planurile sale.

Voluptatea : Însă cum s'ar putea câștiga aceasta ? Vorbește. Curajul nu-mi lipsește. Împotriva alianței acestor virtuți sunt eu vișul cel dintâiu.

Lucifer : Ca să iau fraza în sens alegoric și metaforic, ei nu sunt pelerini mascați ?

Voluptatea : Așa-i.

Lucifer : Așadară să întrebuițăm și noi contra lor un astfel de remediu ; să punem pe scenă pericolele drumului lor.

Voluptatea : Cum ?

Lucifer : În acest chip. Auzi tu Lume ! (Lumea apare).

Lumea : Cine era, care a strigat în sfera mea ?

Lucifer : Sunt cei mai buni prietini ai tăi. *Voluptatea* și eu.

Lumea : *Voluptatea* ? Cum ? *Lucifer* ? Cu ce pot să Vă servesc ?

Lucifer : Nu ești tu prietina noastră ?

Lumea : Da. Și cu un alt silogism demonstrez că noi Trei, ea, tu și eu suntem cei mai răi dușmani ai sufletului.

Lucifer : Și nu te numesc, o lume, mai mulți ospătărie și ospiciu ? Adăpost, hotel, unde omul trebuie să tragă la gazdă ?

Lumea : Nenumerați.

Lucifer : Așadară toți acești, cari fac călătorie, trebuie ca să apară în casa ta ?

Lumea : Este clar.

Lucifer : Așadară trebuie să înlăturăm pe un călător dela aceia cari îl duc cu sine, pricinuind, că să-i displacă motivele pentru care îl întovărășesc.

Lumea : Aici eu nici nu ascult, nici nu sunt împotriva. Sunt dușmanul omului, totuși nu sunt cu totul acela. Fiindcă sunt lumea, numai într'atât sunt dușmanul lui, încât eu aduc ocaziunile corupțiunii pe seama lui. Am case pentru păcate și pentru viții, însă am azile și pentru virtuți și pentru pocăință, și nici nu știu, unde îl vor duce oamenii, cari îl întovărășesc.

Lucifer : Tocmai pentru aceasta vreau, ca să sprijinești planurile mele. Ține gata pentru el un birt așezat bogat și splendid, plin cu plăceri, cu mâncări și cu jocuri.

Lumea : Acea este treaba mea.

Lucifer : Și tu Voluptate, ca el să nu caute alte porturi și alte adăposturi numai ale noastre.

Voluptatea : Vorbește !

Lucifer : Stai înaintea ușii birtului și invită tu pe pelerini, ca mișcați de glasul tău să primească ospitalitatea aceea, care este așa de deosebită de altele.

Voluptatea : Acela este iarăși lucrul meu. Vei vedea cum îi voi saluta astăzi înaintea ușilor aceluia palat. Ai vin mirositor, care imbată muritorii și îi transpune în visuri voluptoase, în letargia periculoasă, și în vrajă desăvârșită, le ofere farmece veninoase.

Lucifer : Și eu ca un străin pe pământ m-am hotărât, să fac acuma pe călătorul, care întâlnindu-se cu ei, să-i ducă de sigur către tine.

Lumea : Așadară fiecare la slujba sa ! Eu voi face un

birt, care va fi un palat splendid, zidit totuși în vânt; deoarece toate zidurile lumii, deși strălucesc așa de splendid, în fine se schimbă în fum, oricât ar ademeni la început. (Se depărtează.)

Voluptatea: Și eu voiu face, ca iluziunea să-i ia atunci vederile, aceea îmi va fi ușor. Pe pragul casei eu voiu fi flacăra poștei lui, Furtuna ferbinte a dorinței, sîla instinctului puternic, vor nebuni atunci mintea, vor întuneca sufletul luminos și vor avea, da, o putere aproape absolută asupra sufletului. (Se depărtează.)

Lucifer: Și eu stau la pîndă 'n drum ca să i duc în cursă, pentru că din nou îi aud cântându-și imnul. (Se depărtează.)

Cele de mai nainte apar din nou în mijlocul lor cu omul ca pelerin

Cântec:

O dulce așanforă mai curată și mai gustoasă pentru po-
[porul credincios, decât pentru pelerini ovrei.

O pâine a ingerilor ajută ne cu harul tău!

La rugămintele umilite răspunde-ne grațios!

Nu ne vom înălța umilindu-ne!

O pâine a ingerilor ajută-ne cu harul tău!

Serviciul divin: În umbra acestui izlaz să ne odihnim! Ca el să ne aducă odihna, Dumnezeu făcut-a sărbătoarea și astăzi este una.

Omul: Da. Eu simt, că-mi trebuie odihnă.

Voința: Cine n'ar avea trebuință totdeauna de ea!

(Lucifer apare îmbrăcat ca un călător.)

Lucifer: Dacă un drumeț, rătăcindu-se, o săraci și cucernici pelerini, la voi află milă, spuneți-mi oare aceasta este drumul adevărat către cel mai bun adăpost?

Iubirea: Da. Se vede, că tu te ai rătăcit.

Lucifer: De ce?

Iubirea: Deoarece tu vini de pe acolo, unde noi ne silim cu toții. Cine-și părăsește ținta, el a rătăcit deja la început.¹

Lucifer: Aș putea răspunde la acest argument și eu; înseu vreau să mă informez, și nu să mă cert. Nu Vă duceți la Lume?

Cu toți: Da. De sigur.

---

¹ Aluziune la prăbușirea lui Lucifer chiar la începutul creațiunii.

Lucifer: Așadară să ne ducem. În schimb, pentru a nu colinda aici singur, mă duc cu voi: la ospătărie eu plătesc partea tuturor.

Voința: Ești un om binecuvântat!

Omul: Cine este el?

Iubirea: De noi el nu se ține. Drumul va dovedi aceasta.

Voința: Acela are încă multe să ne învețe! Încă nu pricep taina acestor zece.

Lucifer: Ce fel de taină zace în ei?

Voința: De unde să o știu eu? Numai aceasta știu, că le urmez aici în pustiu și între greutăți fără odihnă și fără înviorare.

(Se vede în fundul scenei un splendid palat, cu un turn de aur, pe a cărui vârf stă voluptatea cu o cupă de aur în mână.)

Lucifer: Nu te descuraja așa de iute. Nu vezi că în imaginea aceasta se ridică splendid un impunător ospiciu ale cărui vârfuri înalte sunt oglinzi de aur și de cristal în care soarele însuși este îndrăgostit și se privește vanitos, și desmierdându-le le înveselește cu visuri și le luminează cu razele, cari sunt Narțișii frumuseței lui. Să ne ducem acolo. Nu mă îndoiesc, că vom găsi acolo un adăpost splendid.

Iubirea: Mergi numai tu. Tu ești un cavaler. Noi cari ne am născut săraci, locuim mai bucuroși în pustiu, și nu în palate bogate.

Frica: Acelea grote unde locuiește pocăința liniștită, este locul care singur ni se cuvine.

Serviciul divin: Și afară de aceasta, în locul unui palat trebuie să ne ducem la biserică.

Voluptatea: Voi pelerini obosiți, auziți!

Lucifer: Ascultă! Dinspre turn, de acolo ne chiamă!

Omul: Și aceia este cea mai frumoasă minune, pe care au zărit-o ochii mei!

Voluptatea: Voiți să vă odihniți, pelerini obosiți de ostenala drumului? Pentru a Vă odihni aici aflați ospiciul, limanul și adăpostul. Să nu Vă duceți la un alt birt. Veți vedea cum veți fi găzduiți aici de mine! Veniți și înviorați-vă! În aceasta cupă de aur este cel mai delicios nectar al vinurilor, cu care salut pe călători.

Lucifer: Să mergem acolo!

Omul și Voința: Da, să mergem acolo!

Alții: Omule rămâni aici!

Cățiva: Voință rămâni aici!

Alții: Nu merge!

Omul: Oare de ce?

Iubirea: Deoarece acesta este monstrul sălbatic pe care-l a văzut Ioan șezând pe balaurul cu șapte capete și turnând vinul care este venin mortal pentru minte.

Voința: Să fie vin, să fie și venin, deoarece nu este veninul rău în vin.

Omul: Dacă în fine am ajuns aici la puțină înviorare, vreți să mi-o opriți? Sunteți totdeauna cruzi cu mine?

Cu toți: Compătimire este aceasta și nu cruzime.

Omul: Oare cine n'ar gusta în fine bucurios răcoarea ospătăriei, dupăce a trecut prin atâtea abisuri sălbatice?

Lucifer: Voluptate, continuă chemările tale!

Voluptatea: Veniți, veniți aici voi pelerini! Vă stau deschise porțile, și toate simțurile voastre vor găsi răcoareală aici! În podoaba bogată, de aur și argint vi-se înveselește ochiul, acorduri dulci vă gâdilă urechile și parfumurile aromate mirosul, diferite mâncări vă vor înviora gustul și în paturi moi de puf simțurile se vor afla bine, sunt laolaltă toate bucuriile ca și în raiul de demult.

Lucifer: Oare cine poate să refuze cu dispreț astfel de ospitalitate?

Voința: Eu desigur nu.

Lucifer: Nu veniți?

Omul: Da, de sigur, dacă nu pentru altceva, numai pentru a zări de mai aproape astfel de frumusețe.

Iubirea: Ar fi păcat. (Iubirea stă în fața omului).

Omul: Să fie păcat a iubi frumusețea?

Iubirea: Da.

Omul: Și aceasta mi-o spune acela, care se numește iubirea?

Iubirea: Da. Sunt iubire, totuși așa de nobilă, că eu nu iubesc tocmai frumusețea, ci pe acela, care a creat-o. Și așa

dacă vrei să călătorești și mai departe cu mine împreună, trebuie să iubești numai pe Dumnezeu singur.

Lucifer: Vai de mine! Cum tremur când aud aceasta!

Voința: Vezi acum fiecare va începe a descoperi taina lui.

Omul: Nu se iubește în creaturi creatorul însuși?

Iubirea: Da, și eu o dovedesc, însă nu atunci, când creatorul se vătămă prin dragostea nedeamnă către creaturi, deoarece este o iubire care este virtute, și o dragoste, care este viciu.

Omul: În Dumnezeu sunt silit să iubesc frumusețea pe care o zăresc.

Frica [Întâmpină pe om]: Nu abuza de numele Lui, mai ales pentru astfel de țintă rea și pentru a face rău, când aud numai așa ceva, deja tremur. Nu există ceva ce mai mult ar distruge frica lui Dumnezeu, decât, dacă el însuși este chemat ca martor la un păcat.

Omul: Nici a iubi, nici a jura nu pot eu?

Voința: În frumoasă societate călătorim!

Lucifer: Acuma a sosit timpul, voluptate!

Voluptate [cântând]: Veniți, veniți, veniți.

Pelerinii obosiți!

Deoarece aici la noi este tot, numai plăcere bucurie și distracție!

Lucifer: Dacă voi nu vreți să veniți la chemare.

Omul: Da, într'adevăr este dulce.

Lucifer: Mă duc acolo (la o parte.) Așa îl ademenesc deoarece câte-odată un exemplu rău poate face mai mult, decât eu insumi. (Se depărtează.)

Omul: Vai de mine! Ce foc viu mi-a deșteptat gelozia în adâncul inimei? Cât de grea mi e simularea. Ei bine! Fiindcă aici este și iubirea și jurământul păcat, așadară să mergem și să privim palatul splendid fără jurământ și fără iubire.

Serviciul divin: Mai bine va fi să mergem la biserică, fiind astăzi Duminecă, și suntem obligați a sfinți ziua de serbătoare cu jertfă.

Omul: Frumoasă odihnă este rugăciunea pentru acela, care este deja cu totul sleit de foame, sete, osteneală și somn.

Voința : La Dumnezeu este dulce mângăierea, când omul n'a mâncat, nici n'a băut nimic.

Serviciul divin : Eu îți dau o pâine mai bună și un vin mai bun.

Voința : Ar fi mai bine, dacă înainte de toate mi-ar fi permis a mânca ceva.

Omul : Să facem cu toții așa !

Serviciul divin ! Nu ; deoarece mai înainte trebuie să te duci cu mine la biserică.

(El împinge înapoi. Ascultarea pășește înainte.)

Omul : Înapoi bătrânule obraznic !

Ascultarea : Nu-l trata cu dispreț ! Înaintea vârstei să ai cinste, deoarece, dacă eu te întovărășesc, trebuie să cinstești nu numai pe părinți, ci și pe cei mai bătrâni și superiori !

Omul : Ce-ți pasă de aceasta ?

Ascultarea : Fiindcă eu sunt Ascultarea.

Omul : Mă atăcați deja aici cu patru porunci, cărora trebuie să mă supun. Tot ce spun și ce fac, contrazice acestor patru.

Ce Patru : Este lege.

Omul : Nu, nici o lege ! Mai departe, înapoi ! Nu-mi provocați mânia și nu mă siliți, ca cumplit să vă atac.

(Vrea să scoată sabia. Iertarea îl oprește.)

Iertarea : Stai ! Nu trage acest oțel, atât de setos de răsbunare și atât de îndrăzneț !

Voința : Acum sunt cinci !

Omul : Și de ce vrei să mă înblânzești, văzându-mă atât de necăjit ?

Iertarea : Fiind eu Iertarea, trebuie să împiedec aceasta, deoarece nu pot tolera un astfel de început. Nu numai pe prieteni trebuie să-i ierți, ci și pe dușmani, dacă nu vrei să fii în fine un ucigaș.

Omul [către *Voință*] : Vedeai tu, că într'un moment atât de multe porunci m-au atacat ?

Voința : Va fi necesar a le înfrânge.

Omul : Imi lipsește curajul să risc aceasta, și sufletul mi se înfricoșează auzindu-le aici toate. (Se retrage.)

Voința: Tu te întorci?

Omul: Da.

Voința: Însă eu nu; deoarece vreau să merg cu străinul care a venit aici, ca să mănânc și să mă odihnesc.

Omul: Nu mă lăsa! Te rog! Forțat rămân aici, dacă sunt fără voință. (El vrea să rețină Voința, însă ea se liberează.)

Voința: Nu, tu nu vei face aceasta!

Omul: Reține-o tu, iubire.

Iubirea: Osteneala mea este înzadar.

Omul: Frică, ține-o tu!

Frica: Nu pot.

Omul: Serviciile divin!

Serviciul divin: Imi este imposibil.

Omul: Ascultare!

Ascultarea: Aceasta și mai puțin o pot face.

Iertarea: Nici mie-nu-mi reușește lucrul.

Omul: Nimeni nu o poate reține?

Cu toți: Nimeni!

Voința: Nu; eu mă liberez de toți. Dacă ar putea sili Voința, ea ar fi departe de a mai fi liberă.

Omul: Vreau, să văd oare nu te pot sili, ca să rămâi lângă mine?

Voința: Numai tu o poți aceasta, altul ba; însă și tu numai cu forța poți sili voința ta proprie! Eu declar, că de acum înainte îți slujesc numai fără voie!

Omul: Din aceasta încăierare fac eu o jertfă pentru cer; arătându-i, că omul poate sili propria sa voință, dacă pune poruncile deasupra poftelor sale.

Voluptatea: Vai de mine! El se reîntoarce, în timpul când Voința lui l-a lăsat. Însă ce-i pasă de aceasta? Dacă el s'a adaptat la Cinci, lipsește totuși pentru el proba mai grea. Veniți, veniți totuși pelerini! Nu vă odihniți la amiazi? Nu vedeți, cum căldura soarelui, care este Phönixul flăcării proprii, din nou se aprinde?

Omul: Vai de mine, deoarece totdeauna când aud glasu-

rile ei, și zăresc lumina ei, pofta mea se întoarce contra voinței mele.

(Castitatea apare și se așează în fața omului.)

Castitatea: Așadară nu te uita acolo!

Omul: De ce ai pășit înaintea mea și vrei ca să o pierd din vederea ochilor mei?

Castitatea: Fiindcă aceasta este datoria mea. Deoarece sunt Castitatea și cea mai de moarte dușmană a mea este Voluptatea și porunca mea se îndreptă contra amorului desfrânat.

Voința: Ea vine cu porunca a șasea și vatămă cincia.
(*Omul* luptă cu *Castitatea*.)

Omul: Să te retragi! Trebuie să o văd! (Către *Voluptate*.)
Minune frumoasă, spune cine ești tu?

Voluptatea: Sunt mireasa lumii, a principelui, care stăpânește aici tot ce tu vezi.

Castitatea: Nu o privi!

Omul: Da! Trebuie, să o văd! Înapoi cu tine!

Castitatea: Nimeni nu-mi vine în ajutor?

(*Onoarea* apare.)

Onoarea: Da *Castitate*! Vreau să ți ajut.

Omul: Tu ai pășit înaintea mea pentru a mă turbura? Și fiindcă înving, îndrăznești să te vâri, și să te obrăznicești între noi?

Onoarea: Desigur! Sunt totuși *Onoarea*! Și fiindcă femeia aceea ne asigură, că ea este mireasa altuia, eu nu permit a o insulta pe ea. Pentru aceasta stau alături de *Castitate*, și îi dau ajutor. Porunca mea întregește porunca care zice: Să nu poc-tești femeia altuia.

Omul: (Impinge pe amândouă înapoi. Siguranța și Disprețul apar și se pun înaintea lui.) Ori o doresc, ori ba, n'au drept, ca să-mi o oprească, deoarece, ca un fluture pe lângă razele flăcării ei, doresc să mor în o primejdia așa de mare. Din juvaerele care împodobesc părul ei creț, aș vrea să-mi culeg câteva, pentru călătorie.

Voința: Dacă ele ne împiedecă, jur pe Dumnezeu, că vom ține tonul aceasta!

Siguranța: Nu așa, deoarece aceea ar fi o altă crimă capitală.

Disprețul: Și încă crima a treia, care se zice: a dori averea altuia.

Omul: Și ce vă pasă de acest lucru, încât vreți să mi-l opriți?

Siguranța: Pentru că eu sunt Siguranța, care apără pe toți.

Disprețul: Și eu disprețul, care calcă bunurile pământești.

Siguranța: Să nu furi! Pentru că acesta este cel mai infam și cel mai disprețuit dintre toate păcatele.

Disprețul: Și nu pofti averea altuia.

Voința: [pentru sine] Acuma, când el e ocupat, voi căuta în ascuns, să dispar.

Omul: Dacă eu spun, n'ar fi nici un furt, deoarece sunt un principe pe pământ și deși acum umblu îmbrăcat ca un pelerin — voiu înapoia îndoit, ce îmi iau. Dacă eu asigur de bunăvoie, prin condițiunile mele, atunci nu va fi furt. (Dreptatea pășește înainte).

Dreptatea: Aceea ar fi o înșelăciune, pe care n'aș putea-o tolera niciodată, deoarece eu sunt Dreptatea, nimănui nu-i permis a da un certificat fals unui mincinos, până când eu exist în lume!

Omul: O ce porunci împovărătoare! Cât de severe și de multe sunt! Nimic nu poate dori pofta, ca să nu apere totodată și un păcat? (Voința se retrage înapoia omului) Voință unde te duci?

Voința: N'am gândit că tu vei observa.

Omul: Vino cu mine!

Voința: Ar fi mai bine, dacă de astă dată tu ai veni cu mine. (Luptă laolaltă, Voința trage pe om cu sine).

Omul: Nu mă trage!

Voința: De ce nu te forțezi acuma?

Omul: Așa văd că aceasta este deosebirea între mine și între voința mea. Odată lupt aici cu dorul ca să înving, și altădată lupt cu dorul să nu înving, și așa nu fac mare forțare: deoarece mai înainte am dorit să înving, și acuma doresc să fiu învins: eu mă duc după tine Voință.

Voluptatea: [cântând] Veniți, veniți pelerini.

Omul: O tu cea mai frumoasă minune! Iată urmez lumina razelor tale.

Voluptatea: Vino în brațele mele!

Castitatea: Acuma — durere — trebuie să mă retrag ca cea mai urgisită, ca să nu-ți privesc căderea!

Omul: N'are nici o importanță, dacă și tu vii cu mine vin și cele nouă.

(Castitatea întinde mâna către Ascultare.)

Castitatea: La nici un caz. Ascultarea va rămâne totdeauna pe lângă mine, când va fi vorba despre una din cele zece porunci.

Ascultarea: Lucrul este clar, că eu mă duc cu tine. Cine nu cinstește pe Dumnezeu însuși, el nu va cinsti nici pe superiorii săi.

(Ascultarea întinde mână către Onoare.)

Onoarea: Dacă frica lui Dumnezeu se pierde, atunci și eu urmez pe cele două, deoarece nici onoarea omenească nu există acolo, unde onoarea lui Dumnezeu lipsește.

Disprețul: Din dispreț mie-mi cade partea cea mai mare. Mă vătămă, cine nu disprețuește și alte bunuri!

(Întinde mâna către Dreptate.)

Dreptatea: Da, aceasta este un adevăr așa de clar, încât eu insumi o dovedesc.

(Întinde mâna Siguranței.)

Siguranța: Oare Siguranța va rămâne pe lângă acela, care fură timpul lui Dumnezeu și face cel mai mare jaf.

(Întinde mâna Iertărei.)

Iertarea: La nici un caz! Iertarea se va schimba în pedeapsă, dacă păcatul este moartea sufletului, și păcătosul se face ucigaș.

(Iertarea întinde mâna Serviciului divin.)

Serviciul divin: Dacă te duci să păcătuiești atunci Serviciul divin nu poate rămâne prietenul tău.

(Serviciul divin întinde mâna către Frică.)

Frica: Nici Frica, deoarece acela o pierde, care nu este vrednic de serviciul divin.

(Frica întinde mâna iubirii.)

Iubirea: Și cine a pierdut Frica, pierde și Iubirea, deoarece nu poate fi iubit Dumnezeu fără de a nu fi temut.

Omul: Așadară vă duceți, dându-vă mâna cu toți unul altuia?

Iubirea: Da, așa-i. Sau toți rămân cu tine sau nici unul nu merge cu tine.

Omul: Duceți-vă cu toții. Dupăce m'am odihnit vă voi ajunge pe drum.

Iubirea: Nu o poți tu face aceasta!

Omul: Totuși dacă fui însumi în stare a Vă pierde, voi fi și în stare a Vă găsi însumi.

Iubirea: Nu este așa: pentrucă omul în zburdălnicia sa fără Dumnezeu poate pierde pe Dumnezeu, înse a-l regăsi, nu-l poate fără ajutorul lui.

Omul: O! Cât de greșit este acest principiu, veți vedea nu peste mult.

Frica: Veți vedea nu peste mult cât este de adevărat.

Omul: Mergeți numai, Vă ajung din nou!

Iubirea: Îți spun, ne poți afla din nou într'adevăr, înse lucrul nu-ți reușește numai dacă însuși Dumnezeu îți va ajuta.

Omul: Cum?

Iubirea: Nu peste mult experiența te va îndruma, mai bine, ca mine.

Omul: Așadară Vă duceți cu toții?

Cu toți: Da.

Omul: Nici unul nu rămâne cu mine?

Cu toții: Nu; deoarece cine rămâne în păcat, nu este vrednic de nici un merit.

(Cu toții se duc; omul rămâne singur cu Voința).

Voluptatea: Isbânda este a noastră! El se vede părăsit de toate virtuțile, cu care a venit!

Lucifer: [apare pe turn] Acuma desperat în păcate să nu afle înviore.

Voința: Acuma am rămas singură.

Omul: Ce societatea plictisitoare a fost aceea!

Voința: Să mergem, până când ziua nu se va pierde în umbrele obscure.

Om: Auzi icoana frumoasă a palatului acesta nemuritor !

Voluptatea : Cine strigă în pragul acesta ?

Voința : Lucrul merge încet.

Om: Un pelerin, care a venit la chemarea ta, care în lumina ta cerească caută gloria lumii.

Voluptatea : Gloria lumii ?

Om: Da.

Voluptatea : De fapt este aceasta, deoarece așa trece gloria lumii.

(Turnul și palatul se prăbușește într'un mare sgomot și în flăcări de foc).

Om: O minune fără păreche ! Și miracol grozav ! Sunt cu totul zăpăcit și amețit. Mi-am pierdut mințile.

Voința : Vai Doamne ! ce s'a întâmplat cu edificiul acesta splendid !

Om: Totul s'a dus în vânt !

Voința : Așadară ce am văzut a fost tot numai iluzie și aparență ?

Om: Nici la un moment norocul țintei mele nu l'am găsit. Numai un moment ține gloria lumii ?

Lucifer: [după scenă] O pelerină rătăcitor vezi aici soarta mea cea rea, cât de ușor am pierdut viața vecinică într'un moment păcătos.¹

Voința : În munte n'a rămas numai un cavou întunecat și posomorât.

Om: Fiindcă văzduhul va fi mai rece, și noaptea amurgește, ne-ar putea da acum aici adăpost.

(Pe când omul voiește să intre în cavoul, care s'a deschis acolo unde a stat palatul, i-se opune Lumea).

Lumea : Cine este acolo ?

Om: Un pelerin, care din întâmplare veni aici.

Lme : Unde-ți duce drumul ?

Om: După îndulgență.

Lumea : Atunci drumul tău nu duce pe aici.

Om: Și cine ești tu ?

---

¹ Păcatul de superbie al îngerilor pierduți cari au pricinuit prăbușirea lor, a fost opera unei clipe.

Lumea : Sunt lumea.

Omul : Atunci casa frumoasă care a stat aici, era a ta ?

Lumea : Da.

Omul : Ce s'a întâmplat cu ea ?

Lumea : Aceea nu era zidită pe seama ta, ci în vânt.

Omul : Și atunci de ce mi-ai promis-o ?

Lumea : Că să fii găzduit acolo.

Omul : Așadară dacă mi s'a dat promisiunea, de ce n'o implinești ?

Lumea : Deoarece eu niciodată nu țin ce promit.

Omul : Și nu ai mai primit încă unul ? ¹

Lumea : Da, dar unde l-am pus, aceea nu o știi.

Omul : Știu, l-am văzut în palat. Primește-mă deci și pe mine împreună cu el. Vezi noaptea se lasă deja, și lumina zilei dispare.

Lumea : Da, o voi face; atunci vino aici în acest loc îngust. Deoarece cui promit un palat, aceluia îi dau un mormânt.

(*Lumea* ridică o piatră de mormânt și se vede un mormânt deschis. *Lumea* se depărtează.)

Voința : Frumos ospiciu.

Omul : Vai de mine ! Ce fel de spaimă, ce fel de jale înconjură groaza morții. Și eu să locuiesc aici ? (Apare *Lucifer*.)

Lucifer : Da, aceasta este aici locuința ta, intră în ea.

Omul : Vai de mine ! Ah ! Imi dai voie ! N-a fost tu conducătorul celorlalți, cari m-au îndemnat să plec ?

Lucifer : Da.

Omul : Pentruce m-ai înșelat ?

Lucifer : Pentrucă mi-ai crezut.

Omul : Așadară nu era adevărat ?

Lucifer : Nu; însă numai umbră, și vanitate. Pentrucă dacă ar fi fost adevărat nu-ți aș fi spus-o.

Omul : Fiind chiar umbră și aparență totuși de ce n-a ținut mai mult ?

Lucifer : Deoarece gloria vană a lumii se numește o floare, care abia se vede dimineața și se ofilește în spre seară. Fiindcă

---

¹ Adică pe *Lucifer*, care a mers înainte de om.

este așa de scurtă și așa de fragedă, am oferit-o, ca să n'o dau, dacă ai fi putut-o gusta, nu aș fi promis-o, doar eu din pizmă nici bucuria cea mai nedreaptă nu vreau să o permit omului. Dacă pot face, ca supărarea să fie cauza osândirei, nu vreau să fie osândit prin bucurie. Și fiindcă societatea în care veniși ai pierdut-o, și pierzând-o ai pierdut și drumul; și călăuza desperată pentru totdeauna de-a ajunge la poarta, care dorești să fie deschisă, — fiindcă tu ești un pelerin rătăcit, nici nu vezi un alt drum decât acela care duce la mormânt. (Se depărtează.)

Omul: O nenorocitul de mine! Și dacă vreau să mă retrag tremurând, îmi lipsește iscusința. *Voința*!

Voința: Eu însă nu mai sunt *voința* ta!

Omul: Cum?

Voința: Puterea mă părăsește.

Omul: Deci cine m-a atras aici?

Voința: Eu.

Omul: Du-mă dar de aici.

Voința: Te-am putut îndepărta, nu însă scăpa de la moarte.

Omul: Acum vreau să încerc a mă reîntoarce la drumul care l'am pierdut. Însă vai de mine văd, că a merge mai înainte este a cade. (Cad în mormânt) *Vino*! *Ajută-mi*!

Voința: Da, și eu, fac încercare, însă lucru nu merge fără inspirația ta. Tocmai puterile îmi lipsesc, ca să ridic pe cel căzut. (Până când *Voința* îi întinde mâna, fără a-l putea ridica, apare *Iubirea*.)

Iubirea: [pentru sine] Astfel se adevărește, ce am afirmat tocmai despre mijloacele, care sunt necesare tuturor, cari au căzut și se vor ridica din nou.

Omul: Cheamă oameni, ca să întindă mână de ajutor celui căzut.

Voința: Nimeni nu zăbovește în țara aceasta.

Omul: [zărind *Iubirea*] Nu este aceea *Iubirea*?

Voința: Da.

Omul: *Iubire vino* și *ajută-mi*!

Iubirea: Ai alergat orbiș aici! Dacă ai putut cădea fără ajutorul altora, atunci caută și te ridică!

Omul: Bagă de seamă. Să cad am putut singur, însă să mă ridic nu.

Iubirea: Iată, silogismusul meu era adevărat și acum este dovedit clar, văzându-se în prăpastie, că a putut cădea singur prin sine însuși cel ce era slab a se ridica. Acuma vedeți în durerea voastră, că omul face păcate fără Dumnezeu, însă nu se căiește, dacă Dumnezeu nu-i ajută.

Omul: Totuși tu, care ești iubirea lui nu mă uita în necaz și ajută-mi.

Iubirea: [apropiindu-se] O voiesc. Dar spune-mi mă chemi de frică?

Omul: Da.

Iubirea: Atunci lucru nu mi-e posibil, deoarece ce a născut Frica, iubirea nu o poate sprijini nemișlocit. Cheamă-o pe ea!

Omul: Frică te rog vino încă! Scapă-mă din pericol! (Frica apare).

Frica: Ce pot, voiesc să-ți dau.

(Frica întinde mâna Voinței, care la locul său cade, când vrea să ajute omului).

Voința: Spre a te ridica din cădere Frica veni înzădar dacă pocăința nu este desăvârșită.

Frica: Și puterile mele sunt slabe. Cheamă pe alții!

Omul: Serviciu divin! (Serviciul divin apare).

Serviciul divin: Ce poțestești tu?

Omul: Întinde mâna Fricei, care m'a aflat aici, deoarece precum bănuiești, acest mormânt mi-l'a dat lumea ca răsplată.

Serviciul divin: Trebuie să recunoști, văzându-te aici în prăpastie, că ești în eroare.

Omul: Aceasta ți-o recunosc.

Serviciul divin: Atunci vreau să-ți îngăduiesc că să mă numești mântuitorul tău. Întinde tu mâna Voinței, ea Fricei, și iubirea mie, atunci poate va reuși ca iertarea să facă legătura.¹ (Iertarea apare).

---

¹ Pocăința ca să fie suficientă la iertare, trebuie să fie împreună cu taina pocăinței, a spovedaniei și a sfintei absoluțiuni (deslegări.)

Iertarea: Da, ea o va face, deoarece mâna mea se întinde spre iubire de aici până acolo.

(Iertarea întinde o mână Serviciului divin, și alta iubirei.)

Omul: Deci vino iubire!

Iubirea: Da, acumă mă ajunge Iertarea, deși numai o desăvârșită pocăință se cere.

Omul: Cum s'a întâmplat aceasta?

Iubirea: Când mormântul te-a strâmtorat, și de frică te-ai întristat, aceia n'a fost așa deoarece tu iubești pe Dumnezeu, și teama te-a mâhnit. Bunătatea nu ți-a dat nici un ajutor, până când nu te ai ridicat mai sus prin recunoștere; căci iubirea nu poate ajuta, dacă nu cauți singur Iertarea. Ea îmi întindea mâna stângă pe când eu stăteam supărată — aceasta i-am dat-o; deoarece în viața ta de păcate tu nu mă împodobești. Totuși spovedenia ți-a folosit atâta, că și pocăința cea nedesăvârșită a avut o sfințire desăvârșită pe care mi-a dat-o mânei drepte. La iertare ajungeai, deoarece Serviciului divin îi place a-ți da o poadoabă nouă. Prin el ți-s'a dat iertare, pe care tu singur nu ai putut-o câștiga. Harul care-l ți-l-am promis, trebuie să-l începi singur, el ajută slăbiciunii tale. Dacă tu numai din pură neli-niște și gonit numai de frică m-ai fi chemat, n-aș fi venit. Mai târziu puteam să ți iert. La lumina serviciului divin s'a deșteptat iubirea mea. De aici se vede bine, că sacramentul spovedaniei singur poate ridica pe om, chiar dacă pocăința, care o cunoaște, este nedesăvârșită. (Până când Iertarea și Serviciul divin întind mâinile Iubirei, apare Omul.) Și fiindcă acumă te ridici din nou, ai să întrebuințezi bine timpul!

Frica: Să te temi!

Serviciul divin: Geme!

Iertarea: Să te rogi!

Iubirea: Plânge!

Muzica: Teme-te, geme, roagă-te, plânge!

Serviciul divin: Așa te duci acum la jubileu, ca să vezi deschise porțile acelea. (Vrea să meargă.)

Omul: Totuși unde ai de gând, să te grăbești.

Serviciul divin: Du iertare altundeva; favoarea mea din frică scoate focul iubirei. (Serviciul divin și iubirea dispar.)

Om: Totuși, cine-mi face binele de a vedea din nou pe cele zece?

Frica și iubirea: În cele două sunt cele zece.

Om: Cum? Cele zece sunt în cele două?

Amândouă: Da!

Om: Și cum?

Iubirea: Lui Dumnezeu oferi iubire.

Frica: Și aproapelui.

Om: Aceasta este adevărat; însă cunoscând acum bine moartea, aș dori ca în călătoria mea în anul Iubileului să-mi arăte numărul cincizeci!

Iubirea: Îl vei vedea aici totdeauna, și de te vei simți bine, ori rău, numărul acesta va fi rugăciunea ta.

Om: Și este numărul acesta statornic?

Amândouă: Da.

Om: Cum?

Iubirea: În ele citim și vedem că tot ceasul trebuie petrecut în înfrustare, deoarece puterea lacrimelor poate sfinți tot anul.

Om: Și unde e scris aceasta?

Iubirea: Un psalm îți dă aceasta învățătură. (Iubirea îi dă Psaltirea).

Frica: Să o cauți într'ansa.

Om: Numărul cincizeci îl vedeam aici!

Amândouă: Care este acela?

Om: Psalmul Miserere.

Iubirea: Așadară ar fi adevărat, că numărul acesta e scris, care fălăia prin Iubileu. El poate sfinți fiecare zi.

Om: De fapt limba e în stare?

Amândouă: Mai bine poate rugăciunea.

Om: Miluiește te Doamne de nenorocirea mea, văzându-mă în luptă de moarte cu ea! Nu cântări așa de aspru păcatele mele! Ajungă mila ta până la mine. Din belșugul ei îndrăznesc a nădăjdui, că-mi va aduce pacea iertării. Șterge Doamne păcatele mele din cartea vieții mele! Nu mă lasă să strig înzădar.

(Muzica și sunete de trâmbițe. În fundul scenei apare o biserică.)

Totuși: ce fel de nouă armonie, pe când acolo apare o altă zidire, mândră, și cu glasul ei îmi răpește răspunsul la versul acela?

Iubirea: Aceasta o explică textul aceluiaș psalm și cuvintele lui din urmă. În biserica care luptă, pietrele din Ierusalim sunt faptele celor adevărați și din ele se ridică atunci din nou zidurile Sionului ca tu să le vezi mai clar.

(Castitatea și Onoarea apar trăgând cu sine Voluptatea ca prizonieră.)

Vezi acolo tot aceea, ce-ai pierdut și ce ai găsit din nou în așa splendoare. Aceasta este Castitatea a cărei curățenie a triumfat, ea târește victorios Voluptatea în mijlocul ei și al Onoarei; și Voluptatea zace biruită înaintea picioarelor lor.

(În laturea cealaltă apar Siguranța și Disprețul cu Lumea la picioarele lor.)

Frica: Mai departe poți vedea acolo Disprețul bunurilor pământești, și Siguranța cea frumoasă. Acestea sunt biruitorii lumii și poți învăța, că bogăția acestei lumi a fost numai un praf nefolositor, și de ea numai acela se poate folosi bine, care s'a uitat la ea cu dispreț.

(Dreptatea și-Ascultarea apar cu Lucifer la picioarele lor.)

Iubirea: Acele două care târesc pe Lucifer prins, sunt Ascultarea și Dreptatea (desigur le vei cunoaște). Asupra minciunei și mândriei triumfează la sfârșit totdeauna cu ușurință Dreptatea și Ascultarea.

(Serviciul divin și lertarea apar și între ele Credința, care într-o mână poartă potirul cu Ostia și în alta o cruce.)

Frica: Și porțile bisericii ți-le deschid Serviciul divin și lertarea, acești credincioși servitori ai Ostiei albe, pe care credința o duce acuma la altar.

Iubirea: Acest nou Palat mândru este antiteza celui din-tăiu. Acela s'a prăbușit într'un moment, acestea rămân totdeauna. Deoarece pietrele zidirei sale sunt virtuțile, care aspiră către cer și ele fac totodată și stâlpii bisericii acesteia.

Om: Oh ce noroc, c'am dobândit aceasta.

Lucifer: Nenorocirea mea este că am fost silit să văd aceasta.

Lumea: Mânia mea trebuie să sufere aceasta!

Voluptatea: Aceasta trebuie să chinue cu torturi furia mea.

Muzica: Vino acum omule spre a-ți câștiga indulgența! Bagă de seamă că în apropierea altarului fiecare an este sfânt pentru săvârșirea binelui!

Credința: Vino omule, indulgența sfântului an și harurile cele mai depline ale Jubileului te așteaptă acum în mândrul Palat, care va exista pentru totdeauna ca un contrast al celui prim, fals, care s'a pierdut în fum. Odată va vedea lumea, când sferile zidirei ei mari vor fi osândite să ardă. Dacă ți s'au oferit acolo mâncări, și vinul ți s'a turnat de băut, ca venin al dușmanilor întreit, îți ofer aici pe masa mai bună un vin mai bun și o pâine mai bună unde sub învelișul de afară numai formele au rămas, însă carnea și sângele sunt de față, corpul și sufletul Aceluia, care în ceruri viețuește și domnește în vecii vecilor.

Omul: Sunt fericit că am sosit în sfârșit la o astfel de bunătațe.

Frica: Sunt fericită, deoarece frica mea te-a mântuit dela moartea veșnică.

Iubirea: Sunt fericită, ca am putut face, ca frica să fie iubire.

Castitatea: Sunt fericită, că am putut da splendoare pâinii castității mele.

Onoarea: Sunt norocoasă, că am fost cinstea mărire și Onoarei nesfârșite.

Siguranța: Eu sunt norocoasă, pentru că i-am păzit sigur drumul.

Disprețul: Sunt fericit, că am ajutat a sdruncina mărirea lumii.

Ascultarea: Sunt fericită pentru că am oferit Ascultarea ca jertfă Tatălui.

Dreptatea: Sunt norocoasă, pentru că am dovedit însă-mi aceasta dreptate.

Serviciul divin: Sunt fericit! Eram servitorul care a avut meritul a da fericirea!

Iertarea : Sunt fericită ! Porțile bisericii acesteia eu le-am deschis.

Voința : Și sunt cea dintâi între fericiți eu, însă numai dacă obținem acum iertarea greșelilor noastre și dacă urmați de aplause o auzim în mai multe rânduri !

Muzica : Vino acum omule spre a-ți primi indulgența ! Bagă de seamă, că în apropierea altarului fiecare an este sfânt pentru săvârșirea binelui !

O. A. M. D. G. !

Printed by J. B. ...

Printed by J. B. ...
...
...

Prețul 30 Lei.

Atadva : O. Sz. K.-nek
35.568-1940. IV. számu
v. K. M. rend. alapján.

